

Filosofijos brandos egzamino samprotaujamojo pobūdžio teksto kūrimo (filosofinės esė) vertinimo kriterijai (2023-08-16)

Vertinimo kriterijai	4 taškai	3 taškai	2 taškai	1 taškais
Problemos formulavimas (ginamos tezės suformulavimas) (maks. 2 taškai)			Problema (ginama tezė) suformuluota pakankamai originaliai (jaučiama mokinio pozicija ir intriguoja skaityti toliau) teiginio arba klausimo forma (gali būti ir dviem sakiniais, bet jie puikiai artikuliuoja tą pačią idėją).	Ginama tezė suformuluota tradiciškai (vadovėlinė tezė, be mokinio asmeninės pozicijos), bet turi teiginio arba klausimo formą.
Esė struktūra (įvadas, dėstymas) (maks. 4 taškai)	Įvade suformuluota įžanga, nurodyti etapai, argumentai, kuriais remiantis toliau bus ginama pagrindinė tezė. Dėstymas suformuotas pagal įvade nurodytus argumentus.	Įvade suformuluota įžanga, nurodyti argumentai turi nežymių netikslumų, bet jie neiškreipia pagrindinės minties. Dėstyme yra nežymių nukrypimų nuo įvade pateiktų argumentų, bet jie yra ginamos tezės lauke.	Įvade įžanga suformuluota, dėstyme mintis netolygi, šokinėja. Tačiau galima teigti, kad visuma turi struktūrą.	Esama tik struktūros užuomazgų – numanomi įvadiniai sakiniai, dėstymo etapai. Visuma atrodo padrika.
Esė temos požiūriu relevantiškų filosofinių koncepcijų išmanymas ir gebėjimas jas interpretuoti, atsizvelgiant į suformuluotą problemą (maks. 4 taškai)	Ne tik žino nagrinėjamos temos požiūriu svarbiausias filosofines koncepcijas (ar filosofijos kryptis) ir geba šiuo žinojimu originaliai pasiremti, sprendžiant suformuotą problemą, bet ir demonstruoja platesnį filosofinį suvokimą, mąstymą, filosofinį žodyną.	Žino nagrinėjamos temos požiūriu svarbiausias filosofines koncepcijas (ar filosofijos kryptis) ir sugeba šiuo žinojimu originaliai pasiremti, sprendžiant suformuluotą problemą.	Žino bent dvi nagrinėjamos temos požiūriu svarbias filosofines koncepcijas (ar filosofijos kryptis) ir sugeba šiuo žinojimu be klaidų pasiremti, sprendžiant suformuluotą problemą.	Žino bent vieną nagrinėjamos temos požiūriu svarbią filosofinę koncepciją (ar filosofijos kryptį).
Argumentavimo aiškumas ir originalumas (maks. 3 taškai)		Ryški sąsaja tarp suformuluoto klausimo, argumentų ir gauto rezultato. Aiškiai pristatyta ir	Sąsaja tarp suformuluoto klausimo, argumentų ir gauto rezultato yra nežymi, bet mintis pakankamai aiški.	Sąsaja tarp suformuluoto klausimo, argumentų ir gauto rezultato yra išskydusi, mintis

		priešinga ginamos tezės / argumento versija. Pasitaiko tuščiažodžiavimo (tautologijos).	Priešingas argumentas nepateiktas. Pasitaiko tuščiažodžiavimo, bet tai neužgožia minties.	šokinėja, bet galima „sugriebti“ pagrindinę liniją. Daug tuščiažodžiavimo.
Išvadų formulavimas (maks. 2 taškai)			Išvados išsamios ir logiškai išplaukia iš dėstymo pagrindinėje esė dalyje, jos suformuluotos glaustai ir aiškiai.	Išvadų turinys tik iš dalies atitinka esė pagrindinės dalies turinį, o jų formuluotės nepakankamai tikslios.
Šaltinių naudojimas (maks. 3 taškai)		Rašant filosofinę esė, tinkamai naudojamos pateiktomis šaltiniais (taisyklingai cituojama, interpretuojama, apžvelgiami kontekstai).	Rašant filosofinę esė, naudojamos ne visais pateiktomis šaltiniais, cituojant, interpretuojant pasitaiko klaidų (1–2 klaidos).	Rašant filosofinę esė, šaltiniais naudojamos tik fragmentiškai, yra daugiau negu dvi citavimo, interpretavimo klaidos.
Kalba (maks. 2 taškai)			Filosofinė esė parašyta sklandžia kalba, nėra gramatinių, kalbos kultūros klaidų.	Filosofinė esė parašyta sklandžia kalba, tačiau pasitaiko gramatinių, kalbos kultūros klaidų.